

**La mar Mediterrània, essència d'una biodiversitat lingüística i cultural
que agermana algueresos i catalans**

En diversos sentits pot dir-se de l'Alguer, com també ho podríem afirmar d'altres poblacions situades en altres illes, que condensa d'alguna manera les essències de la mediterraneïtat per als catalans. Tradicionalment descrit com l'enclavament més oriental de la llengua catalana, els llibres d'història expliquen que, al segle XIV, la població autòctona del lloc va ser expulsada i substituïda per catalans vinguts de la Península Ibèrica. Fou des d'aleshores un port pròsper i populós que, tot i viure èpoques d'esplendor i de decadència, s'ha mantingut miraculosament fidel a la seva llengua fins el dia d'avui. No debades, s'ha conservat ben viu, a manera d'illot geolingüístic, el català de l'Alguer durant segles, malgrat tractar-se d'un port situat, en línia recta, a 350 km de Maó (a l'illa de Menorca) i a 530 km de Barcelona (la capital de Catalunya). Encara avui sorprèn, certament, la pervivència d'aquesta llengua (especialment després d'haver viscut llargues èpoques de separació i d'incomunicació, que van durar segles), però convé recordar que la singularitat catalana de l'Alguer és el testimoni contemporani d'un mediterrani medieval que fou un autèntic pont de cultures. D'una època en la qual la mar representava una possibilitat d'obertura i de relació.

Els temps han canviat, ja ben entrats en la segona dècada del segle XXI, l'Alguer és i hauria de ser moltes coses a la vegada per als catalans: un punt de destinació turística privilegiada, si tenim en compte la bellesa de la ciutat i del territori i de les platges que l'envolta; un lloc d'exploració de les nostres arrels i del nostre passat; però també una possibilitat magnífica, a través els estímuls que alimenta la proximitat lingüística i cultural, d'encetar noves vies de col·laboració d'abast econòmic, empresarial i de recerca.

És en aquest context, que s'ha d'entendre la presència i les activitats que l'Espai Llull, la seu de Representació de la Generalitat de Catalunya a l'Alguer, ha posat en marxa des del moment de la seva obertura, el 30 de maig de 2009, i que tinc el privilegi de dirigir.

Un esdeveniment que va ser qualificat, amb encert, de moment històric, tant per la part catalana com per la part algueresa, sarda i italiana, perquè es tracta d'una culminació institucional d'una llarga història en comú dels dos territoris que comparteixen una llengua i una cultura per vocació, desig i voluntat; i que ara volen seguir eixamplant els seus lligams, o millor dir, fer-los més robustos i fermes.

L'activitat que s'ha marcat la Representació de la Generalitat de Catalunya té com a principal objectiu fomentar i coordinar activitats a la ciutat de l'Alguer en benefici de la cultura i llengua catalana, així com convertir-se en un pont de diàleg entre els ciutadans de l'Alguer (però també dels sards i dels italians) i els ciutadans de Catalunya. El propòsit, en aquesta etapa inicial, a partir de l'impuls extraordinari de formar part d'una mateixa comunitat lingüística però també d'una identitat mediterrània comuna, és també el d'aprofundir en el coneixement mutu entre tots dos territoris, per tal d'eixamplar les relacions culturals, econòmiques, docents, acadèmiques, institucionals i emprenedores de tota mena, on el mar que ens uneix juga un paper fonamental. En

suma, la ciutat de l'Alguer representa per a Catalunya, la concreció d'un estat de les coses que avui no resulta ni de bon tros evident. És a dir, que hi ha unes identitats mediterrànies que es fonamenten en la xarxa de relacions que al llarg del temps han bastit els pobles situats a les riberes d'aquest mar. Unes relacions que la mar va afavorir, d'entrada, fa molts de segles, i que també al segle XX va ser per unir-nos de nou.

Aquest any 2010 es compleixen els 50 anys del viatge del Retrobament, el viatge que un grup d'intel·lectuals de diversos territoris de parla catalana van realitzar, en vaixell, l'any 1960, per recuperar els vincles perduts entre l'Alguer i Catalunya.

Una data important que volem celebrar com es mereix, i així s'ha elaborat per part de la ciutat de l'Alguer, en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya, un programa ple d'activitats culturals, lúdiques i festives, amb l'objectiu de propiciar nous "retrobaments" entre algheresos i catalans.

D'alguna manera aquesta "Rassegna del mare" és un inici d'aquest festejament, perquè, malgrat tractar-se d'una manifestació que té com a centre l'estudi de la mar i la seva biodiversitat, també ha volgut tenir present la biodiversitat cultural i lingüística que han bastit els pobles situats a les riberes d'aquesta mar Mediterrània que ens uneix i ens agermana.

Joan-Elies Adell

Director de l'Espai Llull

Representació de la Generalitat de Catalunya a l'Alguer

www.gencat.cat/vicepresidencia/representacio-alguer